

PWYLLGOR YMGYNGHOROL HARBWR PORTHMADOG 27/02/24

YN BRESENNOL:

Y Cyngorydd Gwilym Jones (Cyngor Gwynedd) (Cadeirydd)
Y Cyngorydd June Jones (Cyngor Gwynedd) (Is-gadeirydd)

Y Cyngorydd Nia Jeffreys (Cyngor Gwynedd) a Will Walker-Jones (Sefydliad y Bad Achub Criccieth).

HEFYD YN BRESENNOL: Bryn Pritchard-Jones (Rheolwr Gwasanaeth Morwrol), Malcolm Humphreys (Harbwrfeistr Porthmadog) ac Eirian Roberts (Swyddog Gwasanaethau Democratiaeth).

SYLWEDYDD: Desmond George (Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Aberdyfi)

1. YMDDIHEURIADAU

Derbyniwyd ymddiheuriadau gan y Cyngorydd Aled Griffith (Cyngor Tref Porthmadog), Llyr Beaumont Jones (Pennaeth Cynorthwyol Economi a Chymuned) ac Arthur Francis Jones (Uwch Swyddog Harbyrau).

2. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Ni dderbyniwyd datganiad o fuddiant personol gan unrhyw aelod oedd yn bresennol.

3. MATERION BRYD

Ni dderbyniwyd unrhyw faterion bryd.

4. COFNODION

Llofnododd y Cadeirydd gofnodion y cyfarfod blaenorol o'r pwyllgor hwn a gynhaliwyd ar 3 Hydref, 2023 fel rhai cywir.

5. DIWEDDARIAD AR FATERION RHEOLI'R HARBWR

Cyflwynwyd yr adroddiadau isod a gwahoddwyd adborth gan yr aelodau ar faterion diogelwch a materion gweithredol yr harbwr.

- Adroddiad yr Uwch Swyddog Harbyrau yn rhoi diweddariad bras i'r pwyllgor ar faterion yr harbwr am y cyfnod rhwng mis Hydref 2023 a Chwefror 2024.

(Cyflwynwyd yr adroddiad gan y Rheolwr Gwasanaeth Morwrol yn absenoldeb yr Uwch Swyddog Harbyrau oherwydd salwch.)

Diolchwyd i'r Uwch Swyddog Harbyrau am baratoi'r adroddiad ysgrifenedig, a dymunwyd gwellhad buan iddo.

Llongyfarchwyd Math Roberts ar ei benodiad i'r swydd lawn amser Swyddog Traethau. Mewn ymateb i gwestiwn, nodwyd na ragwelid ar hyn o bryd y byddai angen i'r Swyddog Traethau fynychu cyfarfodydd y pwyllgor harbwr gan mai traethau

fyddai prif ffocws y swydd, ond eglurwyd y byddai'r swyddog yn cynorthwyo staff yr harbwr gyda materion harbwr hefyd pan fo angen.

Fel rhan o'r adroddiad, rhoddodd y Rheolwr Gwasanaeth Morwrol grynodedb byr o gyllidebau'r Harbwr 01/4/23 - 31/3/24 (Adolygiad Tachwedd 2023), a gynhwyswyd fel atodiad i'r adroddiad. Manylwyd ar yr elfennau canlynol o'r gyllideb:-

Gweithwyr

Eglurwyd bod y gorwariant a ragwelid o dan y pennawd hwn yn bennaf oherwydd costau goramser staff oedd wedi'u galw i mewn i'r gwaith yn ystod cyfnodau o wyliau / y tu allan i oriau gwaith arferol dros y flwyddyn i ddelio â digwyddiadau, nid yn unig yn Harbwr Porthmadog, ond ar y traethau ac yn yr harbyrau eraill yng Ngwynedd hefyd.

Diolchwyd i'r staff, ac yn arbennig i'r Harbwrfeistr a'r Harbwrfeistr Cynorthwyol, am eu hymrwymiad i gynorthwyo gyda'r digwyddiadau hyn.

Eiddo

Eglurwyd bod arian ychwanegol wedi'i gynnwys dan y pennawd hwn rhag ofn y byddai angen gwario'n sylweddol ar yr adeiledd, wal yr harbwr neu'r tir o gwmpas yr harbwr. Gan na chafwyd unrhyw gostau sylweddol y tymor hwn, rhagwelid tanwariant ar y gyllideb.

Gwariant Un Tro – Ariannu o Gronfeydd yr Adran

Eglurwyd:-

- O ganlyniad i godi ffioedd, bod gan y Gwasanaeth Morwrol a Hafan Pwllheli gronfeydd lle mae arian wedi cronni ers blynnyddoedd, a chafwyd cyfarwyddyd i adnabod cynlluniau ar draws y Gwasanaeth lle gellid defnyddio'r arian hwnnw i wella cyfleusterau morwrol.
- Bod nifer o brosiectau wedi'u rhoi ymlaen, gyda rhai yn cael eu gwireddu yn y flwyddyn ariannol bresennol, ac eraill yn y flwyddyn ariannol nesaf.
- Mai un o'r prif brosiectau yn Harbwr Porthmadog oedd adnewyddu'r cadwyni angori, a buddsoddwyd cyllid sylweddol yn hynny, yn ogystal â chynnal a chadw'r bwiau, lleoli ysgolion newydd ar ochr wal yr harbwr a chostau contractwyr i ymgymryd â'r holl waith.
- Bod oddeutu £28,000 wedi'i wario hyd yma, a rhagwelid gwariant pellach o rhwng £7,000 ac £8,000 cyn diwedd Mawrth ar fanion eraill, gan gynnwys gwaith gwella'r compownd, ail-leoli slabiau yn yr ardal y tu cefn i adeilad yr harbwr ac uwchraddio system teledu cylch cyfyng.
- Na fyddai'r gwariant hwn yn cael unrhyw effaith ar y gyllideb gan fod £36,000 wedi'i drosglwyddo o gronfeydd yr Adran i gwrdd â'r costau.
- Bod rhagor o arian yn y gyllideb i wneud gwelliannau ar dir yr harbwr hefyd, er na ragwelid y byddai modd gwario'r arian hwnnw erbyn diwedd Mawrth.
- Bod bwriad hefyd i ddefnyddio arian o'r cronfeydd hyn ar gyfer pob math o welliannau yn yr harbwr dros yr haf a thrwy gydol y flwyddyn.

Incwm

Eglurwyd bod yr incwm ychydig yn is na'r disgwyl oherwydd y tywydd gwael yr haf diwethaf.

Mewn ymateb i gwestiwn, eglurwyd bod costau'r holl gerbydau morwrol yn cael eu hariannu yn ganolog o'r gyllideb traethau.

Yna manylodd y Rheolwr Gwasanaeth Morwrol ar ffioedd a thaliadau 2024/25, gan nodi:-

- Bod y Gwasanaeth yn bwriadu addasu'r ffioedd ar gyfer 2024/25 yn unol â chyfradd chwyddiant, sef 7.49% ar y pryd.
- Er bod ffioedd angorfeydd wedi'u codi'n uwch na lefel chwyddiant mewn rhai harbyrau eraill, awgrymwyd cynnydd yn unol â chwyddiant yn unig yn Harbwr Porthmadog gan fod y ffioedd angori wedi bod yn hanesyddol yn uwch yno nag mewn harbyrau fel Aberdyfi ac Abermaw.
- Y codwyd y ffioedd lansio a chofrestru ychydig bach yn uwch na chwyddiant. Gan bod y ffi lansio eisoes wedi cynyddu o £10 yn 2020 i £22 y llynedd, awgrymwyd cadw'r ffi yn £22 ar gyfer 2024/25 gyda'r ffi cofrestru yn codi o £60 i £70 (sef cynnydd o bron i 17%) a'r ffi flynyddol, sef cofrestru a'r tocyn tymhorol a lansio yn codi o £170 i £180 (sef cynnydd o 6%).

(2) Adroddiad yr Harbwfrfeistr yn crynhoi'r materion Mordwyo a Gweithredol a wnaed ac a brofwyd yn y cyfnod rhwng mis Hydref 2023 a Chwefror, 2024, gan gynnwys materion cynnal a chadw.

Cyn cychwyn cyflwyno ei adroddiad, cydymdeimlodd yr Harbwfrfeistr â theulu Michael Holt o Borthmadog, fu farw'n ddiweddar tra'n rhwyfo ar draws Cefnfor yr Iwerydd mewn ymgais i godi arian i ddwy elusen.

Ymhellach i gynnwys yr adroddiad ysgrifenedig, nododd yr Harbwfrfeistr:-

- Bod yr holl waith ar yr angorfeydd yn yr harbwr wedi'i gwblhau bellach.
- Y byddai'r gwaith o uwchraddio offer y cyfleuster Teledu Cylch Cyfyng yn yr harbwr yn cael ei gwblhau yn y 3 wythnos nesaf.
- Y gofynnwyd i Adran Briffyrdd y Cyngor ac i gwmni lleol am bris ar gyfer ail-osod y slabiau palmant sydd wedi'u codi gan wreiddiau coed o amgylch yr harbwr.
- Bod *Parkingeye* yn fyw yn y Ganolfan bellach.
- Y derbyniwyd cŵyn gan aelod o'r cyhoedd bod diffibrilwyr ym Morfa Bychan wedi'u tynnu oddi ar eu safleoedd, ond bod hynny wedi'i wneud oherwydd diffyg cyflenwad trydan i'r blychau sydd yn eu dal, gan fod peryg' y gallai'r padiau gel rewi a'r batris fynd yn fflat ac i anwedd ffurfio o ganlyniad i ddiffyg gwres yn y bocs. Gobeithid y byddai'r diffibrilwyr yn ôl yn eu safleoedd wythnos nesaf.
- Bod 2 neu 3 o ymatebwyr i holiadur diweddar wedi holi a oedd modd gosod gwe gamera yn yr Harbwr, ac o bosib' bod hyn yn rhywbeth y gellid gofyn i Gyngor Tref Porthmadog ystyried ei wneud, mewn cydweithrediad â'r Gwasanaeth Morwrol.

Yn ystod y drafodaeth, codwyd y materion a ganlyn:-

Llongyfarchwyd y Gwasanaeth ar fodloni'r arolygydd o Dŷ'r Drindod bod popeth mewn trefn dda ac effeithlon o ran y cofnodion o argaeledd y cymhorthion mordwyo lleol o dan reolaeth Cyngor Gwynedd, ac nad oedd unrhyw faterion yn codi oedd angen sylw pellach.

Mewn ymateb i gwestiwn ynglŷn â chost y gwaith o drin cwch y Dwyfor a'r cwch patrôl 'Powercat', nodwyd y neilltuwyd cyllid penodol ar gyfer y gwaith cynnal a chadw ar gwch y Dwyfor. Eglurwyd bod cwch y Dwyfor yn rhedeg yn dda yn sgil cwblhau gwaith sylweddol arni cyn y cyfnod Cofid, gan gynnwys ail-adeiladu'r injan, ond bod y rheoliadau o ran codio cychod, ayb, wedi newid bellach. Nodwyd hefyd nad oedd yna gostau sylweddol ar y cwch patrôl 'Powercat'.

Diolchwyd i'r Gwasanaeth am y rhaglen o waith cynnal a chadw ar feinciau eistedd a'r waliau cerrig ger hen lecyn docio'r peilot ym Morth y Gest.

Ategwyd geiriau'r Harbwrfeistr ynglŷn â Michael Holt a diolchwyd i'r Harbwrfeistr am ei holl waith gyda'r diffibrilwyr ym Morfa Bychan. Diolchwyd hefyd am yr adroddiad ac am y gwaith o osod yr ysgolion ar wal yr harbwr, ayb, a mynegwyd cefnogaeth i'r syniad o gael gwe gamera yn yr harbwr. Mynegwyd gobaith y byddai cwch y Dwyfor a'r cwch patrôl 'Powercat' yn ôl mewn gwasanaeth erbyn yr haf. Mewn ymateb, nodwyd ei bod yn debygol y byddai'r cychod yn ôl mewn gwasanaeth cyn y Pasg, ond bod modd defnyddio cychod o harbyrau eraill hefyd petai gwir angen cwch ar y dŵr yn yr harbwr yn y cyfamser. Nodwyd ymhellach:-

- Y llwyddwyd i gyrraedd y gofynion am y tymor yma o ran y rheoliadau codio.
- Bod codio cwch y Dwyfor yn wahanol i'r 'Powercats' oherwydd ei bod yn codi bwiau a phryderid, pe byddai gofynion y Cod yn newid, yna bod risg na ellid defnyddio'r Dwyfor i wneud unrhyw waith allan ar y môr, ac felly'n ddibynnol ar contractwr, sy'n mynd i gynyddu'r costau.
- Y neilltuir cyllideb benodol ar gyfer y gwaith o gynnal a chadw cwch y Dwyfor, ond y gallai'r gwir gost fod yn uwch na'r hyn a ragdybiwyd oherwydd yr angen i wneud gwaith ychwanegol na ragwelwyd.

Diolchwyd i'r Harbwrfeistr a'r staff am y gwaith caled o geisio cadw Sianel Porthmadog yn glir ac wedi'i farcio, a nodwyd y byddai gwe gamera yn yr harbwr yn gallu bod o gymorth i Sefydliad y Bad Achub hefyd.

Holwyd beth fyddai cost gosod a chynnal gwe gamera yn yr harbwr. Mewn ymateb, nodwyd y gallai'r Harbwrfeistr wneud ymholiadau ynglŷn â hynny, ond y credid y byddai adnodd o'r fath yn fuddsoddiad da iawn i'r harbwr. Gwnaed y sylw hefyd ei bod yn werth buddsoddi mewn gwe gamera o ansawdd.

PENDERFYNWYD nodi a derbyn yr adroddiad.

6. CYFARFOD NESAF

Nodwyd y cynhelir y cyfarfod nesaf ar 1 Hydref, 2024 (yn ddarostyngedig i'w gadarnhau gan y Cyngor llawn ar 7 Mawrth).

Nodwyd bod y 3 phwyllgor harbwr arall yn cyfarfod yn ystod y dydd bellach, a holwyd a fyddai gan yr aelodau ddiddordeb mewn cynnal y pwyllgor hwn yn ystod oriau gwaith hefyd.

Nodwyd ei bod yn arferol i'r pwyllgor hwn gyfarfod am 5.30yp ar ddydd Mawrth, ond na fyddai'n ymarferol ei gynnal yn gynharach yn y dydd oherwydd gofynion eraill ar rai o'r aelodau. Gan hynny, cytunwyd i adael yr amseru fel y mae ar hyn o bryd.

Dechreuodd y cyfarfod am 5.30yp a daeth i ben am 6.10yp.

CADEIRYDD